overleden zijn, maar ook inzonderheid wel 273 militairen aan □t bij de memorie van menagie bepaalde getal van 585 manqueerden. Fol. 768v-769r.

(Personalia. In plaats van de overleden kapitein-luitenant I.P. Cartelet is de tot die rang bevorderde Louis Monrooij naar Banda gezonden. De luitenant [fol. 770] Christiaan Green is wegens geheugenverlies naar Batavia geroepen. Hij wordt opgevolgd door de vaandrig te Banda Johan Ulrich Snijder. Wegens het overlijden van de secretaris van de raad onderkoopman Adriaan van der Hoeven is op proef de boekhouder Jacobus Henrik Paringauw naar Banda gezonden. Hij werkt al lang op diverse schrijfkantoren. Men sprak er zijn ontevredenheid over uit dat de specerijrapporten, die het voorafgaande jaar ook al ontbraken, nog niet zijn ontvangen. Wel is goedgekeurd dat een douceur van f 240,- is gegeven aan [fol. 771] een zekere inlands leermeester, die drie jaar door de volken in het binnenland was vastgehouden. Hij betaalde dit bedrag als losgeld. Zijn gagie over die jaren wordt echter niet bijgeschreven. De kassier van de kleine kas Hermanus Dresser, bij wie tijdig een tekort van f 6780 was ontdekt, maar die door het bestuur weer op een schrijfkantoor was geplaatst, is tot soldaat gedegradeerd. Hoewel de Compagnie geen schade heeft geleden, moet dit afschrikken om bij de administratie van gelden of goederen slinkse praktijken toe te passen.

TERNATE

[fol. 772] Met de Oosthuizen en een Chinees vaartuig is te Batavia uit Ternate in 1766 aangevoerd: 1921_8^7 realen stofgoud f 47.508,15,-; 300 stuks gingam pinasse f 1101,10,-; 200 stuks gingam dongry f 684,8,-; 6 stuks baftas zwarte f 40,13,-; 30 stuks luris f 30,-,-; 800 stuks kipper lont f 1236,-,-; diverse geschenkgoederen f 1834,16,-; diverse wapenkamergoederen f 294,17,-. Met wat daarbij in rekening wordt gebracht samen t.w.v. f 107.186,14,-. Met de Oosthuizen en de pantjalangs Zwaan en Snuffelaar is naar Ternate verzonden)

16.000 pees Souratse ropijen

200 " guinees fijn gebleekt

660 , baftas swarte in soort

320 " parcallen bruin blauw

930 " dito fijn gebleekt

400 " salempoerissen fijne

40 " dekens gecattoeneerde,

welkers factuursprijs met de verzondene benodigtheden en geschenken sommeren f 91.370, 16,8 en met de aangerekende f 35.597,1,- tezamen een montant van f 126.967,17,8. Fol. 772v.

(Over de gewone en geheime brieven uit Ternate van 10 maart, [fol. 773] 19 en 31 mei, eind juli en 22 september 1766 is op 24 november en over de memorie van gouverneur Jacob van Schoonderwoerd op 27 november 1766 vergaderd. Het antwoord daarop is te vinden in de brief naar Ternate van 31 december 1766. Men vindt dat er voor de tien vaartuigen daar, namelijk 5 pantjalangs, 4 sloepen en een bark, niet voldoende werk is. Daar er voortdurend gebrek aan vaartuigen is, werd bevolen, als die gemist kan worden, één pantjalang naar Batavia te sturen. De vaart van Magindanao naar Ternate heeft er niet toe geleid dat producten vandaar aangevoerd worden en vaart naar de kantoren die goud leveren, wordt belemmerd. De resident te Menado berichtte dat schippers van deze schepen van plan waren met vijf prauwen Ternate binnen te vallen. Sindsdien zwierven er vijf in Straat Bangka rond, die op Bangka een vaartuig uit Siau hebben aangevallen, maar zich met verlies van drie doden moesten terugtrekken. [fol. 774] Op 16 juni 1766 ontmoette de posthouder op Bintauna bij Bolaäng een ander vaartuig van hen uitgerust met negen metalen kanonnen en 173 man, geladen met vogelnestjes en was. Het zou naar Batavia op weg zijn, maar is hier niet verschenen. De waren zullen wel elders verkocht zijn. Daarom is het bevel om op zijn hoede te zijn voor de kwaadwillige daden van deze volken goedgekeurd en er is nog eens op